Omgaan met online kansen en risico's de rol van de ouders

Katia Segers en Nele Van den Cruyce

EU Kids Online, Leuven - 8 februari 2012

cultuurjeugdsportmedia

Cemeso

Vrije Universiteit Brussel

Diginatives versus digital immigrants



Kinderen online in België

- Europees gezien lopen Belgische kinderen online een gemiddeld risico
- 92% huishoudens met kinderen heeft een of meerdere pc's
- in eerste instantie gaan kinderen thuis online, tweede instantie op school
- Internetopvoeding start thuis

Onderzoeksvragen

Hoe rapporteren ouders en kinderen over:

1/ risico's en kansen online

2/ mediërende rol van ouders t.o.v. het online gedrag van kinderen

- restrictief en controlerend
- actief en instructief
- sociaal

Ouders rapporteren over eigen gebruik

- Onafhankelijk van SES zit >85% online
  - Hoge SES 78,7% dagelijks online
  - Midden SES 60%, lage SES 56,2% (eerder wekelijkse basis)

- Plaats van internetgebruik varieert met SES
  - Alle respondendenten thuis online
  - Hoge SES 66,1% op werk
  - Midden SES 26,9%; lage SES 5.4% op werk

- Mobiel internet vrijwel niet in gebruik

Ouders rapporteren over vertrouwen

- Algemeen groot vertrouwen in eigen kunnen online (verbonden met SES en geslacht)
- 85,2% meent kinderen te kunnen bijstaan indien nodig
- 87,5% acht kinderen zelf capabel om problematische situaties online op te lossen

Ouders rapporteren angst maar laten kinderen relatief vrij

Angst voor:

- Online gecontacteerd worden door vreemden
- Online in cotact komen met ongepast materiaal

Maar:

(N=1005)	Kijken naar videoclips	Instant messaging	Een eigen profiel op een sociale netwerk-site	Downloaden muziek of films	Uploaden van foto's, video's of muziek	Persoonlijke informatie delen
Kind mag altijd	66,1	59,6	51,0	45,7	32,8	14,8
Kind mag enkel na toelating of onder toezicht	26,1	27,9	23,1	33,3	29,6	24,7
Kind mag nooit	7,8	12,4	25,8	21,0	37,7	60,5

Ouders laten vrij maar niet volledig

- Slechts 1/3 kinderen online toegang op kamer
- 90% enkel in publieke ruimte

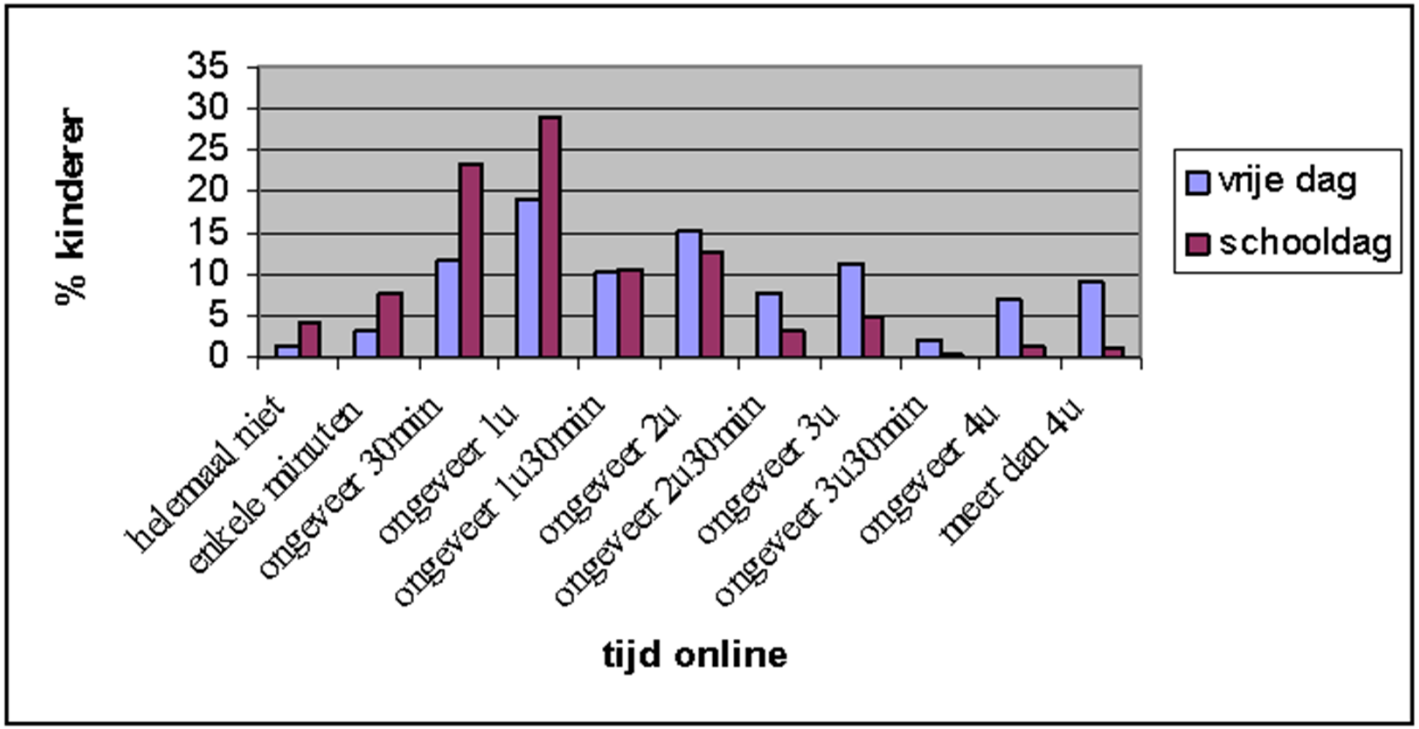
  => Kinderen meestal niet fysiek alleen
- Zowel actief, restrictief als sociale mediatie
  - Significant matig tot zwakke samenhang onderling
  - Significante samenhang met leeftijd
  - Geen verschil naar gezinssamenstelling
  - Vaderrol actiever, moederrol passiever

Mediatiestrategieën ouders

Activiteiten	Type mediatie	% (N=963-1002)
Het kind helpen als het iets moeilijks tegenkomt of moet doen op het internet	Actief	76,7
Samen op het internet zitten	Actief	42,9
Bij het kind zitten wanneer het kind het internet gebruikt	Actief	42,3
Praten over wat het kind doet op internet	Sociaal	73,9
In de buurt zijn wanneer het kind het internet gebruikt	Sociaal	62,6
Het kind aanmoedigen om zelf het internet te verkennen en dingen te leren	Sociaal	46,4
Uitleggen waarom sommige websites goed of slecht zijn	Actief/Restrictief	70,0
Voorstellen hoe veilig om te gaan met internet	Actief/Restrictief	67,2
Voorstellen hoe om te gaan met mensen online	Actief/Restrictief	58,8
Ouderlijke controle die bepaalde sites blokkeert of filtert	Restrictief	35,8
Beperken van de tijd die kind online mag spenderen	Restrictief	10,8

Kinderen rapporteren over eigen gebruik

- 66,4% is dagelijks online, meestal in publieke ruimte of op school
- Op schooldag gemiddeld 30 min tot 1h, op vrije dag veel langer (10% >4h)



Kinderen rapporteren over eigen kunnen

- 41,2% stelt erg veel te kennen van internet
- 69,4% gelooft er meer van te kennen dan de ouders
- 89,6% meent dat er heel wat positive dingen op het internet te vinden zijn
- Amper 42,9% erkent dat er aanstootgevende dingen online te vinden zijn

Kinderen rapporteren over ouders

- Merendeel meent dat ouders weet hebben van hun online activiteiten
- 77,4% is tevreden met de interesse die ouders tonen en wilt dat dit zo blijft
- 65,3% stelt dat ze ouderlijke raad niet zomaar naast zich neerleggen
- 69,1% claimt dat ouderlijke hulp de online ervaringen positiever maken



Maar...

- 60,2 % stelt dat wat ouders ook doen dit geen impact heeft op hun internetactiviteiten
- 28,8% >11jaar weet hoe filtertoepassingen aan te passen
- 54,3% >11jaar weet hoe de online geschiedenis te verwijderen

Risicogedrag van kinderen

- Kinderen weten dat persoonlijke informatie delen het hekelpunt is bij ouders maar delen toch persoonlijke informatie, vooral op online profielen

Profiel bevat	% (N=638)
Duidelijke foto	84,9
Achternaam	70,6
Leeftijd	64,9
Gegevens van school	42,2
Adres	11,5
Telefoonnummer	6,0
Valse leeftijd	21,1

- Kinderen komen in contact met vreemden

Contact met totaal vreemden via	% (N=114-613)
Chatroom	26,8
Spelletjes	23,8
Instant messenger	12,0
Sociale netwerksite	14,1
E-mail	7,1

Ouders en kinderen

- Ouders en kinderen komen grotendeels overeen inzake rapportering van mediatiestrategieën

  => kinderen zijn zich bewust van ouderlijke mediatie

- 82% van kinderen rapporteert niet geconfronteerd te zijn

  met storende elementen

  => Vrijwel conform rapportage door ouders

Effect van mediatiestrategieën

Alleen actieve en sociale mediatiestrategieën blijken effect te hebben op risicogedrag

- Hoe meer actieve mediatie hoe meer kans dat geen persoonlijke info gedeeld wordt door de kinderen
- Hoe meer actieve en sociale mediatie hoe kleiner de kans dat kinderen rapporteren in contact te komen met vreemden
- Restrictieve mediatie geen significant effect op risicogedrag

Conclusie

- Ouders en kinderen schatten veiligheid internet hoog in en hebben vertrouwen in eigen kunnen

- Voorzichtigheid geboden

- Juiste balans vinden tussen begeleiden, vertrouwen en beschermen